

Govor Supervizora za Brčko Henry L. Clarke-a prilikom ponovnog otvaranja postrojenja luke u Brčkom

Veliko mi je zadovoljstvo što sam danas ovdje i što se mogu zahvaliti Vladi Italije, osoblju Luke i svim ljudima koji su radili na popravci kranova, pruge i drugih postrojenja u Luci Brčko. Ovo je sigurno veoma važan momenat u rekonstrukciji infrastrukture Bosne i Hercegovine.

To je veoma važno jer predstavlja bitan korak u mnogo većem, strateškom nastojanju da se obnovi komercijalna plovidba na rijeci Savi. Ovo nije samo korak naprijed za budućnost Brčkog. To je korak prema smanjivanju transportnih troškova za prevoz robe u rinfuzi za veći dio Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Jugoslavije. To je takođe i korak ka obnavljanju – radije bih rekao, ka proširivanju – komercijalnih i transportnih veza cijelom dolinom rijeke Save, preko Dunava, sa cijelom Evropom.

Privrednici i diplomate mnogo razgovaraju o tome kako Bosna i njeni susjedi mogu u većoj mjeri postati dio Evrope. Veći dio razgovora zvuči teorijski, čak i problematično. Ali ovdje, pred našim očima, je nešto praktično što možemo uraditi, nešto što je ranije radilo i što može raditi ponovo. Možemo direktno poboljšati transport robe između Bosne i većeg dijela Evrope. To nije samo pitanje saobraćaja koji je postojao deset ili više godina unazad. Govorim o novoj trgovini, stvaranju mogućnosti za nove industrije koje ranije nisu postojale. U posljednjih nekoliko mjeseci čuo sam za najmanje dvije potpuno nove poslovne ponude koje se mogu realizovati samo ukoliko se uspostavi normalna plovidba na rijeci Savi. Bosna i Hercegovina ne bi trebala da izgubi ove investicije.

Hrvatska je obavila obimna ispitivanja svog djela riječnog dna. Moja kancelarija je već ponudila da finansira batimetrijska ispitivanja jednog dijela rijeke, i sada vršimo izmjene tog projekta kako bi se obuhvatio dio rijeke odavde do dijela rijeke u Jugoslaviji. Ovo se odnosi na dio rijeke nizvodno od ušća Drine, gdje je čišćenje najvažnije. Međutim, još mnogo tehničkih radova treba da se uradi od kojih su neki skupi. Potrebno ih je uraditi sada.

Ni Bosna, niti bilo koja druga zemlja ne može uspostaviti ponovnu plovidbu ako to radi sama. Rijeka protiče kroz četiri zemlje a kontrolišu je tri, pa će angažovanje samo jedne zemlje biti nepotpuno dok ostale ne obave svoj dio posla. Transportnim preduzećima je potrebno da znaju šta je dogovoreno između zemalja kako bi bezbjedno i efikasno radila. U međunarodnim odnosima nema rezultata bez napornog rada. Bosna i svaka od ostalih zemalja moraju iskoristiti ovu priliku da ozbiljno rade sa svojim susjedima.

Na moj poziv održana su dva međunarodna sastanka na ovu temu u Brčkom, na kojima su učestvovala i tri zemlje koje kontrolišu plovni dio Save. Na drugom sastanku su učestvovali i predstavnici iz Slovenije, koja bi takođe mogla imati koristi od nižih transportnih troškova. Bosna, Hrvatska i Jugoslavija su pripremile posebne zahtjeve za finansiranje, koje ćemo, nadamo se, zajednički podnijeti Paktu za stabilnost u Bukureštu, sljedeće sedmice. Najvažnije je da pokažemo zemljama Pakta za stabilnost i potencijalnim donatorima da su ove zemlje spremne da zajednički rade.

Ovo nije vrijeme za politička nadmudrivanja niti za brigu o tome koja će strana imati najviše koristi. Nijedna strana neće imati koristi sve dok sve od ovih strana ne budu imale koristi. Radi se o otvaranju novih radnih mjesta koja će se ukazati obnavljanjem saobraćaja na rijeci Savi. Radi se o uspostavljanju jeftinijeg i boljeg prevoza između unutrašnjosti ovih zemalja i ostalog dijela Evrope.

Zbog toga je ova obnova Luke veoma važna. To je ulaganje novca i ljudskih resursa u znatno veći strateški cilj koji će imati veći politički i privredni značaj za ovaj region. Nova radna mjesta su hitno potrebna. Nema vremena za gubljenje da bi se završilo ono što je već započeto – ovdje u Brčkom i na drugim mjestima duž rijeke Save.